

Eindrapportage Ontwikkelfonds

Inhoudsopgave

1. Doel van het project	Blz. 1
2. Samenwerking	Blz. 1
3. Financiën	Blz. 2
4. Resultaten en impact	Blz. 2
5. Geleerde lessen	Blz. 3
6. Communicatie en kennisdeling	Blz. 4
7. Consolidatie	Blz. 4
8. Communicatie	Blz. 4
9. Monitoringsinformatie	Blz. 5

1. Doel van het project

1.1 *Onder welke actielijn valt het project?*

Het Ontwikkelfonds levert een bijdrage aan de actielijn Cleantech Werkt: 'scholing, omscholing en bijscholing, want mensen maken onze economie'. De ambitie van deze actielijn is om meer technisch en digitaal vaardige mensen in de regio te krijgen die flexibel in kunnen spelen op veranderingen in de arbeidsmarkt. Onderdeel hiervan is het vergroten van de instroom richting tekortsectoren, en het vergroten van de economische zelfstandigheid van de inwoners van de regio.

1.2 *Wat is de doelstelling van het project?*

De doelstelling van het Ontwikkelfonds is het inrichten van een infrastructuur waar de beroepsbevolking middels scholingsvouchers financieel ondersteund wordt bij hun persoonlijke ontwikkeling via om-, na- of bijscholing, om de mismatch op de arbeidsmarkt te verkleinen en zo veel mogelijk inwoners van werk naar werk te laten doorstromen, dan wel de stap naar betaald werk te laten zetten. Dit sluit aan op de ambitie van de actielijn Cleantech Werkt.

1.3 *Wat houdt het project in?*

Met het Ontwikkelfonds kunnen inwoners van de gemeenten in de regio Stedendriehoek in aanmerking komen voor een voucher om hun scholingskosten te bekostigen, ter waarde van maximaal € 2.500. Het gaat om opleidingen die iemands positie op de arbeidsmarkt verstevigt. Er zijn twee verschillende routes. Een individuele route voor werkzoekenden, werknemers en ZZP'ers in de regio. En een werkgeversroute voor werkgevers gevestigd in de regio (50% cofinanciering voorwaardelijk).

1.4 *In hoeverre is de doelstelling bereikt?*

Uit de evaluatie blijkt dat de doelstelling bereikt is. Nadat de inrichting van de infrastructuur gereed was, zijn er 520 scholingsvouchers verstrekt voor beroeps en/of competentiegerichte opleidingen in tekort sectoren, 149 hiervan zijn verstrekt voor een opleiding in de techniek. Een uitgebreidere toelichting leest u verderop in de rapportage, waarin wordt ingegaan op de resultaten en impact van het project.

2. Samenwerking

2.1 *Welke partijen waren betrokken bij het project?*

Het Ontwikkelfonds komt voort uit een samenwerking tussen de volgende partijen, zij hebben met elkaar een samenwerkingsovereenkomst ondertekend.

- Gemeenten Apeldoorn, Zutphen en Deventer
- Provincies Overijssel en Gelderland (medefinancier)
- Strategische Board Stedendriehoek, nu regio Stedendriehoek (medefinancier)
- Onderwijsinstellingen Saxion en Aventus
- Werkgevers- en werknemersorganisaties VNO-NCW en FNV
- UWV Regio Stedendriehoek en Noord-Veluwe
- Leerwerkloket Stedenvierkant

Het Ontwikkelfonds heeft geleid tot een bevordering van de onderlinge samenwerking. De banden tussen de andere regio's in de provincie en diverse ketenpartners zijn aangehaald of verstevigd, iets wat tevens van meerwaarde is buiten de context van het Ontwikkelfonds om.

2.2 Tegen welke dilemma's ben je opgelopen bij de samenwerking?

Bij de opzet van het fonds is gekozen voor een taakverdeling verdeeld over verschillende partijen. Dit leek een keuze die brede betrokkenheid en draagvlak zou bevorderen, echter heeft het in de praktijk (ook) geleid tot overmatige afstemming en beperkt eigenaarschap. Aldus de projectleider: *"Nadat ik het plan van aanpak voor 2023 had vormgegeven samen met de drie uitvoerende partijen en de partijen uit de werkgroep, heb ik het voorgelegd aan de stuurgroepleden en vervolgens ook aan de twee financiers, die het weer aan hun stuurgroep voorlegden ter goedkeuring."* De samenwerking in een kleine groep van sleutelpersonen bleek het meest effectief, dankzij ieders expertise die hij/zij meebracht en gevoel van verantwoordelijkheid.

2.3 Hoe verliep de samenwerking met de mensen van Regio Stedendriehoek?

De samenwerking met de mensen van Regio Stedendriehoek verliep positief en constructief. Er was een vast contactpersoon die we op de hoogte hielden, en waar we terecht konden met vragen of een verzoek om met ons mee te denken. In het vervolg zou het prettig zijn om meer structuur aan te brengen in de samenwerking, zoals vooraf ingeplande overleggen om de voortgang te bespreken en helderheid in verwachtingen ten aanzien van rapportages. Het format van de inhoudelijke voortgangsrapportage was, nadat de infrastructuur eenmaal ingericht was, niet langer nuttig. Een proactieve houding vanuit de Regio Stedendriehoek zou meer kansen kunnen opleveren. Het bleek dat het Ontwikkelfonds op de website van de regio nauwelijks genoemd werd, terwijl het succes van het project voor een groot deel afhangt van de bekendheid ervan. Op ons verzoek zijn er uiteindelijk twee nieuwsberichten gepubliceerd.

3. Financiën

3.1 Hoeveel middelen zijn er ontvangen voor de uitvoering van het project?

Voor de uitvoering van het Ontwikkelfonds was er € 1.200.000 beschikbaar, waarvan €400.000 toegekend is vanuit de Regio Deal. De andere middelen zijn verstrekt door de provincie Gelderland met €500.000 en provincie Overijssel met €300.000. Daarnaast is er voldaan aan de co-financieringseisen t.w.v. €575.000.

3.2 Hoe zag de begroting eruit van de middelen die verstrekt zijn vanuit de Regio Deal?

De oorspronkelijke begroting is opgenomen als eerste tabblad van het Excel met de financiële eindrapportage (zie bijlage). In de begroting is een uitsplitsing gemaakt van vier werkpakketten over drie jaren, waarbij werkpakket 1 gericht is op de sturing van het project, werkpakket 2 op de inrichting van de infrastructuur, werkpakket 3 op de uitvoering van het project en werkpakket 4 op de vouchers van de individuele route. De toegekende middelen van de provincie Overijssel konden enkel uitgegeven worden aan vouchers van de werkgeversroute. Deze middelen zijn niet meegenomen in de bijgevoegde financiële eindrapportage.

3.3 Hoeveel middelen zijn er daadwerkelijk uitgegeven?

In totaal is €1.055.977 (88%) van het budget uitgegeven. Vanuit de middelen van de Regio Deal gaat het om €362.523 (91%). Het budget dat niet uitgegeven is, bestaat voornamelijk uit een aantal vouchers die wel zijn toegekend, maar uiteindelijk niet zijn verzilverd door de inwoner. Totaal is er € 854.004 aan vouchers verstrekt, waarvan in totaal € 680.322 is verzilverd.

4. Resultaten en impact

4.1 Wat is de opbrengst van het project?

De regio Stedendriehoek heeft zichzelf via de uitvoering van het Ontwikkelfonds als één van de voorlopers op de kaart gezet, en ervaren wat er wel en niet werkt in de uitvoering van een scholingsfonds. Het laat een bepaalde realisatiekracht zien, waarbij de overheid zich naar inwoners op een positieve manier laat zien. Het Ontwikkelfonds heeft een impuls gegeven aan de aandacht voor het thema Leven Lang Ontwikkelen.

4.2 Welke concrete resultaten heeft het project opgeleverd?

- ✓ Er is een infrastructuur van een scholingsfonds opgezet, inclusief een handboek dat ontwikkeld is.
- ✓ Er zijn 520 scholingsvouchers verstrekt aan inwoners en werkgevers in de regio. Op de laatste pagina van deze eindrapportage is de monitoringsrapportage opgenomen. Daarnaast zijn er meer dan 500 inwoners door het Leerwerkloket geholpen middels een loopbaangesprek of verwijzing naar een andere voorziening.
- ✓ Er is ervaring opgedaan met de uitvoering van een scholingsfonds, waarbij succesfactoren en leerpunten zijn geïdentificeerd. Deze zijn vastgelegd in de evaluatie en kunnen benut worden voor een eventueel vervolg.

4.2 Welke impact en/of spin-off heeft het project voor de doelgroep van het project?

Uit de evaluatie van het project blijkt dat het Ontwikkelfonds voor inwoners een concrete aanleiding vormde om na te denken over hun eigen ontwikkeling en arbeidsmarktpositie. Het moedigde hen aan om een opleiding te volgen of om zich concreet te gaan oriënteren op mogelijkheden daartoe. De inwoners die gebruik hebben gemaakt van het Ontwikkelfonds, geven aan dat het Ontwikkelfonds heeft gezorgd voor financiële verlichting en in sommige gevallen de doorslaggevende factor was om de beslissing voor bij- of omscholing te maken. Een deel van de doelgroep van het fonds bestaat uit inwoners voor wie het volgen van een opleiding geen gegeven is. Juist voor deze groep is het verstevigen van hun (soms kwetsbare) positie op de arbeidsmarkt van belang, iets waar het Ontwikkelfonds een bijdrage aan heeft geleverd.

Voor werkgevers heeft het Ontwikkelfonds een aanknopingspunt en stimulans geboden om aandacht te besteden aan de ontwikkeling van hun medewerkers en in te spelen op de leerbehoeften die er in de organisatie zijn. Uiteindelijk zijn er via 139 werkgevers 246 scholingsvouchers verstrekt. In totaal zijn 45% van vouchers toegekend voor een opleiding in de techniek, een kansrijke sector die volop in ontwikkeling is en veel baat heeft bij extra (geschoolde) medewerkers. In sommige organisaties hebben medewerkers met behulp van het fonds officieel een MBO-diploma behaald, iets wat bijdraagt aan hun perspectief op de arbeidsmarkt. De gesproken werkgevers geven aan dat het fonds bijdroeg aan het wegnemen van de financiële drempel om te investeren in de ontwikkeling van personeel. Vooral voor een aantal MKB- werkgevers was de bijdrage uit het fonds welkom en doorslaggevend.

4.3 Verwacht je dat het project op de langere termijn zijn effect zal houden?

Het project is inmiddels gestopt. Het project heeft inwoners en werkgevers letterlijk in beweging gezet in hun ontwikkeling. Voor een deel van de inwoners en werkgevers, die gebruik hebben gemaakt van het Ontwikkelfonds, zal dit effecten hebben voor de langere termijn. Bijvoorbeeld doordat zij dankzij het Ontwikkelfonds gestart zijn met een opleiding die heeft geleid tot een (andere) betaalde baan. Bij een ander deel zal de aandacht voor hun loopbaanontwikkeling plaats maken voor andere prioriteiten. Een continuering van de aandacht en een nieuw aanbod gericht op leven lang ontwikkelen is van belang om de impact op de lange termijn voort te kunnen zetten.

5. Geleerde lessen

5.1 Wat zijn succesfactoren?

Een belangrijk succes van het Ontwikkelfonds is de laagdrempeligheid van het fonds, waarbij er enkel een kort formulier wordt ingevuld en een uitnodiging volgt voor een gesprek met een adviseur van het Leerwerkloket. Dit gesprek maakt het mogelijk om ervoor te zorgen dat de scholingsvouchers terecht komen bij de bedoelde doelgroep. Daarnaast helpt de adviseur de inwoner bij zijn/haar scholingsvraag en het maken van een onderbouwde keuze voor de scholing.

De keuze om de inhoudelijke uitvoering bij het Leerwerkloket te beleggen was positief. Dankzij het netwerk en de kennis van het Leerwerkloket konden er goede verbindingen gemaakt worden met andere vergelijkbare initiatieven, zoals de Regionale Mobiliteitsteams en de Werk-naar-werk vouchers. Het persoonlijke contact met de adviseur wordt als positief ervaren, en de doorlooptijd was veelal kort.

De inrichting aan de voorkant is zorgvuldig uitgevoerd. Er zijn heldere stukken opgesteld, zoals een opdrachtomschrijving, een handboek en een convenant. Dit vormde een prettig vertrekpunt voor de verdere uitvoering. Evenals de keuze voor het gebruik van een simpel werkproces dat ondersteund werd door een administratief systeem.

5.2 Wat zijn aanbevelingen voor een volgende keer?

Bekendheid: Zet van vooraf aan actief in op communicatie en de bekendmaking van het scholingsfonds. Stel hiervoor een communicatieplan op en maak hier voldoende middelen voor vrij. Tussentijds bij elkaar komen met ambassadeurs en belangrijke toeleiders om te werken aan een actieplan is een effectieve aanvulling hierop.

Efficiënte uitvoering: Voor een effectieve uitvoering is eenvoud in werkprocessen en inrichting essentieel. Regelmatig overleg met alle medewerkers die een rol hebben in het proces is nodig voor afstemming, en optimalisatie van - het proces, de overdrachtsmomenten en controlemomenten.

Projectstructuur: Maak een bewuste keuze in de projectstructuur en de randvoorwaarden daarbij. Overweeg inrichting binnen één partij enerzijds, of een brede samenwerking in de regio anderzijds. Hoewel een regionale

samenwerkingsstructuur voordelen kan hebben voor de bekendheid, fondsenwerving en impact, heeft dit een groot draagvlak en gedeeld gevoel van urgentie en verantwoordelijkheid. Met name dit laatste aspect vraagt om de inzet van bestuurders. Tegelijkertijd zou je willen voorkomen dat er over te veel schijven gehandeld dient te worden.

Verantwoording: Betrek vroegtijdig iemand met expertise op het gebied van financiën en verantwoording. Dit voorkomt financiële risico's en een onnodige tijdsinvestering op het gebied van verantwoording op een later moment. Maak met financiers zo veel mogelijk dezelfde afspraken rondom bestemming van de middelen en de verantwoording. Binnen deze afspraken is het raadzaam om voldoende ruimte over te laten voor een bepaalde mate van wendbaarheid. Dit maakt de totale verantwoording eenvoudiger en biedt de mogelijkheid om effectief in te spelen op de behoeften van de doelgroep.

6. Kennisdeling

6.1 Hoe zouden we de kennis die is opgedaan het beste kunnen delen met anderen?

Samen met de andere scholingsfondsen in het land zouden we een rapportage kunnen ontwikkelen met tips en tricks, die andere gemeenten en/of het Rijk kunnen benutten voor nieuwe initiatieven op het gebied van een leven lang ontwikkelen.

6.2 Hoe heb je de kennisdeling tijdens de looptijd van de Regio Deal ervaren?

Er is periodiek contact (gewees) met andere scholingsfondsen in de nabij liggende regio's, om van elkaar te leren en met elkaar op te trekken in de zoektocht naar de verduurzaming van een scholingsfonds.

7. Consolidatie

7.1 Is het project in staat om na afronding van de Regio Deal zelfstandig verder te gaan?

Om als project zelfstandig verder te gaan is structurele financiering nodig. Dit is tot op heden nog niet gerealiseerd. Onze ambitie is om per 2025 verder te gaan met het Ontwikkelfonds, als belangrijk onderdeel van de Regionale Human Capital Agenda. In eerste instantie met incidentele middelen die de doorontwikkeling van het project mogelijk maken, en daarnaast acties in gang kunnen zetten om te komen tot structurelere budgetten.

7.2 Wat zijn de ambities voor de komende 3-5 jaar?

Idealiter wordt er op termijn een centraal loket geopend voor regelingen en ondersteuning op het gebied van scholing. Waarbij er eerst ingegaan wordt om iemands ontwikkelvraag en er pas aan de achterkant wordt gekeken met welke regeling dit gefinancierd kan worden. Dit vormt een nieuwe stap in de ontschotting van vergelijkbare regelingen en het bieden van een duidelijk punt waar inwoners en werkgevers terecht kunnen.

8. Communicatie

8.1 Hoe heb je over het project gecommuniceerd?

Voor een uitgebreide communicatiecampagne was geen budget begroot, met de gedachte dat het budget zo veel mogelijk ten gunste zou moeten komen aan de inwoners. Wel zijn er door een vormgever een drietal flyers ontwikkeld om op een aantrekkelijke en duidelijke manier bekendheid te geven aan het Ontwikkelfonds. Daarnaast zijn er twee nieuwsberichten opgesteld om ook op de website van de Regio Stedendriehoek aandacht te geven aan het Ontwikkelfonds. Tot slot heeft Arko van Brakel een korte video opgenomen om aandacht te vragen.

Communicatie over het Ontwikkelfonds heeft voornamelijk plaatsgevonden via de website van het Leerwerkloket, als toegang tot de vouchers. De meeste communicatie heeft plaatsgevonden tijdens de start van het project en na een jaar, toen bleek dat het aantal aanvragen achterbleef. Er is toen met een kleine multidisciplinaire groep een actieplan gemaakt om meer aandacht te genereren. Mond-tot-mondreclame door organisaties uit de werkgroep bleek het effectiefst.

9. Monitoringsinformatie

Gedurende de looptijd van het Ontwikkelfonds is er zowel binnen de individuele route als de werkgeversroute relevante informatie vastgelegd m.b.t de kenmerken van aanvragen en toewijzingen.

In de monitor van de individuele route uit juli 2023 komen de volgende bevindingen naar voren met betrekking tot de inwoners die voucher hebben ontvangen:

Gemeente	Aantal vouchers
Apeldoorn	90
Deventer	78
Zutphen	44
Heerde	20
Voorst	19
Overig	23
Totaal	274

Jaar	Aantal vouchers
2021	74
2022	158
2023	42
Totaal	274

Sector	Aantal vouchers
Zorg & welzijn	93
Techniek	44
Onderwijs of pedagogiek	23
Detail- groothandel	21
ICT	19
Commercieel of communicatie	12
Overheid	10
Agrarisch	10
Overig	42
Totaal	274

Doelgroep	Aantal vouchers
loondienst	164
ZZP'er	65
uitkering	29
werkzoekend	17
Totaal	274

Uit de monitoringsinformatie van de werkgeversroute van juli 2023 komt het volgende beeld naar voren.

Gemeente	Aantal vouchers
Apeldoorn	69
Deventer	78
Zutphen	59
Heerde	14
Voorst	13
Overig	13
Totaal	246

Jaar	Aantal vouchers
2021	54
2022	69
2023	123
Totaal	246

Sector	Aantal vouchers
Techniek	105
Agrarisch	41
Zorg & welzijn	40
Overheid	16
Horeca & recreatie	13
Detail- groothandel	12
Overig	19
Totaal	246

Opvolging	Aantal vouchers
Aanvragen	379
Toekenning	246
Ingetrokken	34
Geen contact	20
Doorverwezen	4
Afgewezen	75
Totaal	246